

АГАТА КРИСТИ ПОП СПАТИЯ

Част 33 от „Еркюл Поаро“

Превод от английски: Христо Кънев, 1996

chitanka.info

— Истината е по-страшна от измислицата! — отбелязах аз, като оставих броя на „Дейли Нюзмангър“.

Навярно забележката ми не беше оригинална. Тя видимо подразни моя приятел. Наклонил на една страна яйцевидната си глава, дребният човек грижливо чистеше с пръст една въображаема пращинка от безупречно изгладения си панталон и каза:

— Колко проникновено! Какъв мислител е приятелят ми Хейстингс!

Без да покажа обида от тази с нищо непредизвикана подигравка, аз потупах вестника, който бях оставил настрана.

— Четохте ли тазсутрешния вестник?

— Четох го. И след като го прочетох, пак го сгънах правилно. Не го захвърлих на пода, както направихте вие с вашето плачевно отсъствие на ред и методичност.

(Това е най-лошата черта на Поаро. Редът и методичността са неговите богове. Той дори стига дотам да твърди, че дължи всичките си успехи на тях.)

— Тогава сте видели съобщението за убийството на Хенри Рийдбърн, импресариото? Това породи моята забележка. Истината не само е по-странна от измислицата, тя е по-драматична. Помислете си за тази солидна английска фамилия от средната класа, Огландър. Баща и майка, син и дъщеря, типични за хилядите семейства, пръснати из цялата страна. Мъжете ходят в Сити всеки ден, жените си гледат къщната работа. Живеят тихо и съвсем монотонно. Снощи те седели в тяхната спретната гостна в предградието на Дейзимийд, Стретам, и играели бридж. Изведнъж, най-неочаквано, френският прозорец се отваря и една жена влиза залитайки в стаята. Сивата ѝ атлазена рокля е обагрена с тъмночервено петно. Тя произнася само думата „Убийство!“ и се свлича на пода безчувствена. Възможно е те да са я познали от снимките като Валери Сейнтклеър, прочутата танцорка, която напоследък направи фурор в Лондон!

— Това ваше красноречие ли е или сте го заимствали от „Дейли Нюзмангър“? — запита Поаро.

— „Дейли Нюзмангър“ е трябвало да се отпечата по-скоро и се е задоволил само с голи факти. А драматичните възможности на тази история ме поразиха на часа.

Поаро кимна замислено.

— Където има човешка природа, има и драма. Но... тя не се съдържа винаги там, където човек очаква да я намери. Помнете това. Въпреки всичко аз също съм заинтригуван от този случай, а е много вероятно да се занимавам с него.

— Наистина ли?

— Да. Един господин ми позвъни тази сутрин и ми назначи среща с принц Пол от Морания.

— Какво общо има това със случая?

— Вие не четете нашите малки скандални английски вестничета. Тези със смешните истории и другите, които започват с „една малка мишка е чула“ или „малкото птиченце би искало да знае“... Вижте тук.

Проследих късия му, месест пръст по пасажата: „дали чуждестранният принц и прочутата танцьорка са *наистина* близки! И дали дамата харесва своя нов диамантен пръстен!“

— А сега да резюмирам драматичния ви разказ — продължи Поаро. — Както си спомняте, мадмоазел Сейнтклеър припада веднага на килима в гостната стая в Дейзимийд.

Аз повдигнах рамене:

— Щом мадмоазел изговаря първите си неясни думи, когато идва на себе си, двамата мъже от семейство Огландър излизат навън: единият, за да повика лекар, който да се погрижи за дамата, очевидно преживяла ужасен шок, а другият — в полицейския участък... и след като разказва какво се е случило, придружава полицаите до „Мон Дезир“, великолепната вила на мистър Рийдбърн. А тя не е далеч от Дейзимийд. Там те намират великия човек, който впрочем има малко неприятна слава, да лежи в библиотеката с пукнат като яйчена черупка тил.

— Аз похабих стила ви — изрече Поаро любезно. — Простете ми, моля ви... А, ето че идва мосю принцът!

Бележитият ни посетител бе представен като граф Фьодор. Той беше млад, със странен вид, висок, енергичен; имаше слабоволева брадичка, типичната моранска уста и тъмни, огнени очи на фанатик.

— Мосю Поаро?

Моят приятел се поклони.

— Мосю — каза принцът, — аз съм в ужасна беда, по-голяма, отколкото мога да изразя...

Поаро махна с ръка.

— Разбирам безпокойството ви. Мадмоазел Сейнтклеър ви е много скъпа приятелка, нали?

Принцът отговори просто:

— Възнамерявам да я направя моя съпруга.

Поаро се изопна на стола си с широко отворени очи.

Принцът продължи:

— Аз няма да бъда първият от моето семейство, който сключва морганатичен брак^[1]. Брат ми Александър също не се подчини на императора. Сега живеем в по-просветено време, свободно от старите кастови предразсъдъци. Освен това мадмоазел Сейнтклеър всъщност отговаря напълно моя ранг. Вие навярно сте чули намеци за нейната история.

— Съществуват множество разкази за нейния произход... и това не е нещо необикновено за прочутите танцьорки. Чух, че тя е дъщеря на чистачка ирландка, а също и историята, според която майка ѝ е велика руска княгиня.

— Първата история е, естествено, голяма глупост — отговори младият човек. — Но втората е достоверна. Валери, която е много потайна, допусна да се досетя за това. А и я доказва несъзнателно по хиляда начина. Вярвам в наследствеността, мосю Поаро.

— Аз също — потвърди замислено Поаро. — Виждал съм странни неща във връзка с нея — *moi qui vous parle*^[2]... Но да бъдем делови, мосю принц. Какво желаете от мен? От какво се страхувате? Мога да говоря свободно, нали? Има ли нещо, което свързва мадмоазел Сейнтклеър с престъплението? Тя познава ли наистина Рийдбърн?

— Да. Преструва се на влюбен в нея.

— А тя?

— Тя не може да му отвърне с нищо.

Поаро го гледаше с интерес.

— Има ли тя някаква причина да се страхува от него? — попита Поаро.

Младият мъж се поколеба.

— Случи се едно нещо — отвърна той. — Познавате ли гадателката Зара?

— Не.

— Тя е чудесна. Трябва да я посетите някой ден. Валери и аз отидохме при нея миналата седмица. Тя ни гледа на карти и каза на

Валери, че я очаква неприятност — събират се облаци против нея; после обърна последната карта, похлупващата карта, както я наричат. Тя беше поп спатия. И каза на Валери: „Пази се. Има един човек, който те държи в своята власт. Ти се боиш от него... грози те голяма опасност. Знаеш ли за кого говоря?“ Валери беше страшно преbledняла. Тя кимна и каза: „Да, да, зная“. След малко си тръгнахме. Последните думи на Зара към Валери бяха: „Пази се от попа спатия. Грози те опасност!“ Аз разпитах Валери. Тя не ми каза нищо, увери ме, че всичко е наред. Но сега, след миналата нощ, аз съм повече от сигурен, че в попа спатия Валери видя Рийдбърн и че той е мъжът, от когото тя се страхува.

Принцът изведнъж спря, а после добави:

— Сега разбирате моето въннение, когато разтворих вестника тази сутрин. Дали Валери в пристъп на безумие... о, то е невъзможно!

Поаро стана от мястото си и потупа младия мъж леко по рамото.

— Не се разстройвайте, моля ви — успокой го той. — Оставете тази работа на мен.

— Ще отидете в Стретам? Допускам, че тя е още там, в Дейзимийд... лежи поразена от шока.

— Ще отида веднага.

— Аз уредих някои неща — чрез посолството. Ще имате свободен достъп навсякъде.

— В такъв случай ние тръгваме... Хейстингс, ще ме придружите ли? Довиждане, мосю принц.

„Мон Дезир“ беше изключително изискана вила, съвсем модерна и удобна. Къса алея за коли водеше до вилата от шосето, а зад къщата, на няколко акра площ, се простираха прекрасни градини.

Като споменахме името на принц Пол, икономът, който ни отвори вратата, веднага ни отведе на мястото на трагедията. Библиотеката беше великолепна стая, простираща се по цялата напречна част на къщата — от задната стена до фасадата, — с по един прозорец във всеки край: единият гледаше към предната алея за колите, а другият — към градината. В нишата на последния бе лежал трупът. Той беше вдигнат отдавна, след като полицията завършила огледа.

— Досадно — прошепнах аз на Поаро. — Кой знае колко улики са били унищожени!

Дребният ми приятел се усмихна.

— Ех, ех! Колко пъти трябва да ви казвам, че уликите произлизат *отвътре*? Решението на всяка загадка се крие в малките сиви клетки на мозъка.

Той се обърна към иконома:

— Предполагам, че като изключим изнасянето на трупа оттук, стаята не е била докосвана.

— Да, сър. В такова състояние я завариха и господата от полицията снощи.

— Тези завеси, например. Виждам, че те закриват прозоречната ниша. Те са същите и на другия прозорец. Бяха ли те придърпани миналата вечер?

— Да, сър, аз закривам прозорците с тях всяка вечер.

— Тогава Рийдбърн трябва сам да ги е отдръпнал.

— Мисля, че да, сър.

— Знаете ли дали вашият господар е очаквал посетител миналата нощ?

— Не ми е казал такова нещо, сър. Но той даде нареждания никой да не го смуцава след вечеря. Вижете, сър, една врата води от библиотеката към страничната тераса. Би могъл да приеме всеки през тази врата.

— Имаше ли той навика да върши това?

Икономът се покашля дискретно.

— Така смятам, сър.

Поаро отиде към въпросната врата. Тя беше отключена. Той мина през нея и се озова на терасата, която излизаше на алеята за коли вдясно от къщата; вляво тя достигаше до червена тухлена стена.

— Това е овощната градина, сър. Има врата, която води към нея, но тя винаги се заключва след шест часа.

Поаро кимна и влезе отново в библиотеката, а икономът го следваше.

— Нищо ли не чухте от снощните събития? — попита го Поаро.

— Чухме гласове в библиотеката, сър, малко преди девет. Но това не беше необикновено, особено когато гласът е женски. Разбира се, след като всички се събрахме в помещението за прислугата, точно

от другата страна, не можехме вече да чуваме нищо. А после, към единайсет, дойде полицията.

— Колко гласа чухте вие?

— Не мога да кажа, сър. Дочух само глас на жена.

— А!

— Моля за извинение, сър, но доктор Райън е още тук, ако желаете да го видите.

Веднага приехме това предложение и след няколко минути лекарят — приветлив човек на средна възраст — се присъедини към нас и запозна Поаро с всичко, от което той се нуждаеше. Рийдбърн лежал до прозореца, с глава край мраморната седалка. Имал две рани, едната между очите, а другата, фаталната, в тила.

— По гръб ли лежеше той?

— Да. Тук има следа. — Той показва малко, тъмно петно на пода.

— Би ли могъл ударът върху тила му да е причинен от падането върху пода?

— Не е възможно. Каквото и да е било оръжието, то е проникнало на известна дълбочина в черепа.

Поаро се загледа замислено пред себе си. В отвора на всеки прозорец имаше издялана мраморна седалка, като облегалките им за ръце бяха изваяни във формата на лъвска глава. Очите на Поаро заблестяха.

— Да предположим — каза той, — че Рийдбърн е паднал назад върху тази стърчаща лъвска глава и се е плъзнал оттам на пода. Би ли могло това да предизвика рана като тази, която описвате?

— Да, би могло. Но ъгълът, под който той лежеше на пода, опровергава тази теория. А освен това щеше да има следи от кръв по мраморната седалка.

— Те обаче могат да бъдат изтрити.

Докторът повдигна рамене:

— Това е малко вероятно. Никому няма да е от полза да представи злополуката като убийство.

— Да — съгласи се Поаро. — Как мислите, дали някой от ударите е бил нанесен от жена?

— О, бих казал, че това е напълно изключено. Имате предвид мадмоазел Сейнтклеър, нали?

— Нямам предвид никого, докато не съм напълно сигурен — отвърна Поаро любезно.

Той насочи вниманието си към отворения френски прозорец, а лекарят продължи:

— Оттук е избягала мадмоазел Сейнтклеър. Между дърветата може да съзрете, макар и неясно, Дейзимийд. Разбира се, има много къщи, които са по-близо от Дейзимийд, но въпреки това се оказва, че Дейзимийд е единствената къща, която се вижда от тази страна.

— Благодаря ви за любезността, докторе — каза Поаро. — Елате, Хейстингс, ще последваме стъпките на мадмоазел.

Поаро тръгна през градината, през една желязна порта стъпи върху къса морава, а оттам през градинската врата се озова в Дейзимийд, която беше непретенциозна малка къща с около половин акър земя. Къси стълби водеха към един френски прозорец. Поаро кимна към тях.

— Това е пътят, по който е минала мадмоазел Сейнтклеър. Не ни се налага да минаваме оттук, затова ще бъде по-добре, ако заобиколим и влезем през входната врата.

Отвори ни една прислужница и ни заведе в гостната, а после отиде да намери мисис Огландър. Стаята очевидно не беше докосвана от предишната нощ. Пепелта беше още в камината, а масата за бридж си стоеше в средата на стаята със свалените карти на мора и с останалите карти, оставени на масата. Мястото беше претрупано с евтини украшения и огромно количество безкрайно грозни семейни портрети по стените.

Поаро се загледа в тях доста по-бегло от мен и оправи един-два от тях, които висяха малко накриво.

— *La famille*^[3] е силна връзка, нали? Чувствата заместват красотата.

Аз се съгласих, а през това време очите ми бяха устремени към една семейна група, съставена от господин с бакенбарди, дама с високо вдигната отпред коса, яко, набито момче и две малки момичета, натруфени с твърде много излишни кордели. Според мен това бе семейство Огландър в ранните дни на съществуването си; разгледах портрета с интерес.

Вратата се отвори и влезе една млада жена. Тъмната ѝ коса беше прилично сресана и носеше тъмнокафяво спортно сако и пола от туид.

Тя ни изглежда въпросително. Поаро пристъпи напред.

— Мис Огландър? Съжалявам, че ви обезпокоих... особено след всичко, което сте преживели. Сигурен съм, че сте били дълбоко разтревожена.

— Да, наистина — призна предпазливо младата дама. Започнах да си мисля, че стихията на драмата не се е отразила на мис Огландър, че липсата на въображение в нея превишава въздействието на всякаква трагедия. И се убедих още повече в преценката си, когато тя продължи със следните думи: — Трябва да ви се извиня за състоянието на тази стая. Прислугата се изплаши много глупаво.

— Вие снощи седяхте тук, *n'est-ce pas*?

— Да, играехме бридж след вечеря, когато...

— Извинете... колко време бяхте играли до този момент?

— Ами... — Мис Огландър се замисли. — Не мога да ви кажа всъщност. Предполагам, че беше станало към десет часа. Бяхме изиграли няколко робера, това си спомням добре.

— А вие седяхте... къде?

— С лице към прозореца. Бяхме партньорки с майка ми и играехме на едно без коз. Изведнъж, съвсем ненадейно, прозорецът се разтвори и мис Сейнтклеър влезе, залитайки, в стаята.

— Познахте ли я?

— Бях я виждала бегло преди.

— Тя е все още тук, нали?

— Да, но отказва да види, когото и да било. Все още лежи.

— Мисля, че ще приеме да ме види. Ще ѝ кажете ли, че аз съм тук по изричната молба на принц Пол от Морания?

Стори ми се, че споменаването на принца наруши невъзмутимото спокойствие на мис Огландър. Но тя се зае да изпълни поръката без коментар и се върна почти веднага с известието, че мадмоазел Сейнтклеър ще ни приеме в стаята си.

Последвахме мис Огландър по стълбите нагоре и после до обширна светла спалня. На един диван до прозореца лежеше жена, която обърна глава при нашето влизане. Контрастът между двете жени веднага ме порази въпреки приликата в чертите и в тена... но, о, каква разлика! Нито в погледа, нито в жестовете на Валери Сейнтклеър

личеше някакъв драматизъм. От нея като че ли струеше романтичност. Аленочервен фланелен халат покриваше краката ѝ — обикновена домашна изработка; ала чарът на нейната личност сякаш го изпълваше с екзотика и простикият халат се превръщаше в източна роба с блестящ цвят.

Големите ѝ тъмни очи се спряха на Поаро.

— Изпратени сте от Пол? — Гласът съответстваше на вида ѝ — беше звучен и спокоен.

— Да, мадмоазел. Аз съм тук, за да му служа... а също и на вас.

— Какво искате да узнаете?

— Всичко, което се случи снощи. *Абсолютно всичко!*

Тя се усмихна малко уморено:

— Мислите ли, че ще лъжа? Не съм глупава. Добре разбирам, че фактите не бива да се укриват. Той знаеше една тайна за мен — мъжът, който умря. Заплашваше ме с нея. Заради Пол се опитах да се споразумея с него. Не можех да рискувам да изгубя Пол... Сега, когато този мъж е мъртъв, аз съм спасена. Но въпреки всичко не съм го убила.

Поаро поклати глава с усмивка:

— Не е необходимо да ми казвате това, мадмоазел. Разкажете ми сега какво се случи снощи.

— Аз му предложих пари. Той се престори, че е готов да преговаря с мен. Посочи девет часа за начало на нашата среща. Трябваше да отида в „Мон Дезир“. Знаех мястото; била съм там преди. Трябваше да заобиколя къщата и да вляза в библиотеката през задната врата, за да не ме видят слугите.

— Извинете, мадмоазел, но не се ли страхувахте да отидете там сама късно вечер?

Не знаей дали така ми се стори, ала танцърката забави малко отговора си.

— Може би се страхувах — отвърна тя. — Но ще се съгласите, че нямаше никой, когото да помоля да ме придружи. И бях отчаяна. Рийдбърн ме прие в библиотеката. О, този човек! Щастлива съм, че е мъртъв! Той си игра с мен като котка с мишка. Той ми се подиграваше. Аз го молах, умолявах го горещо, паднала на колене пред него. Предложих му всичките си скъпоценности. Напразно! Тогава той обяви своите условия. Навярно се досещате какви бяха те. Аз отказах. Казах му какво мисля за него. Бях побесняла от гняв. Той остана

спокойно усмихнат. А после, когато накрая млъкнах, отекна звук — иззад завесите на прозореца... Той също го чу. Отиде до завесите и ги разтвори широко. Там имаше някакъв мъж, който се криеше... мъж с ужасен вид, приличаше на скитник. Той удари мистър Рийдбърн... после го удари повторно и мистър Рийдбърн политна на пода. Скитникът ме сграбчи с окървавената си ръка. Аз се изтръгнах от него, проврях се през прозореца и побягнах, за да спася живота си. Като бягах, забелязах светлините на тази къща и се насочих насам. Транспарантите бяха вдигнати и аз видях, че няколко души играят бридж. Почти паднах в стаята. Успях само да изпъшкам „Убийство!“ и после всичко потъна в мрак...

— Благодаря ви, мадмоазел. Трябва да е било голям шок за нервната ви система. Колкото до скитника, можете ли да го опишете? Помните ли как беше облечен?

— Не... всичко стана много бързо. Но ще мога да позная този мъж, където и да го видя. Лицето му се запечата в съзнанието ми.

— Само още един въпрос, мадмоазел. Завесите на другия прозорец, този, който гледа към алеята за колите, бяха ли придърпани?

За пръв път на лицето на танцьорката се изписа учудване. Тя като че се мъчеше да си спомни.

— *Eh bien, mademoiselle?*

— Мисля... почти съм сигурна... да, напълно съм сигурна! Те не бяха придърпани.

— Това е интересно, защото другите са били придърпани. Няма значение. Това, бих казал, не е от голяма важност. Ще останете ли дълго тук, мадмоазел?

— Лекарят смята, че ще мога още утре да се върна в града. — Танцьорката огледа стаята. Мис Огландър беше си отишла. — Тези хора се оказаха много любезни... но не са от моя свят. Аз ги шокирах! А колкото до мен... е, аз не съм привързана към *bourgeoisie*!

Някаква горчивина прозвуча в думите и.

Поаро кимна.

— Разбирам — каза той. — Надявам се, че не съм ви изморил прекалено с моите въпроси.

— Ни най-малко, мосю. Много ми се иска Пол да научи всичко колкото може по-скоро.

— Тогава да ви пожелаая всичко хубаво, мадмоазел!

Когато Поаро напускаше стаята, се спря и посочи чифт лачени пантофки.

— Ваши ли са, мадмоазел?

— Да, мосю. Току-що са ги почистили и са ги донесли.

— О! — изрече Поаро, когато слизахме по стълбите. — Изглежда прислугата не е толкова уплашена да чисти обувки, но е забравила пепелта в камината. Е, *mon ami*, отпърво като че ли изглеждаше, че ще има едно-две неща от интерес за мен, но се боя, много се боя, че трябва да гледаме на този случай като на приключен. Всичко изглежда напълно праволинейно.

— А убиецът?

— Еркюл Поаро не преследва скитници — отвърна надутото приятелят ми.

Мис Огландър ни посрещна в преддверието.

— Ако почакате една минута в гостната, мама би искала да говори с вас.

Стаята беше още недокосната и Поаро лениво събра картите и ги разбърка с малките си, грижливо поддържани ръце.

— Знаете ли какво мисля, приятелю?

— Не — отговорих живо аз.

— Мисля, че мис Огландър е направила грешка, като е играла на едно без коз. Трябвало е да отиде на три пики.

— Поаро! Вие прекалявате.

— Не мога да говоря само за убийства!

Изведнъж той се скова.

— Хейстингс... *Хейстингс*. Гледайте! Попът спатия липсва от колодата!

— Зара! — извиках аз.

— А? — Той, изглежда, не разбра моята догадка. Механично събра картите и ги върна в кутията им. Лицето му беше много сериозно.

— Хейстингс — обади се той най-после, — аз, Еркюл Поаро, за малко не направих голяма грешка... много голяма грешка.

Аз го погледнах впечатлен, но нищо не разбих.

— Трябва да започнем отново, Хейстингс. Да, трябва да започнем отново. Този път обаче няма да сгрешим.

Той бе прекъснат от влизането на една хубава дама на средна възраст. Тя носеше в ръка домакински книги. Поаро ѝ се поклони.

— Доколкото разбирам, сър, вие сте приятел на... ъ-ъ-ъ... мис Сейнтклеър, така ли е?

— Идвам от името на един неин приятел, мадам.

— О, да. Мислех, че може би...

Поаро изведнъж махна рязко към прозореца.

— Вашите транспаранти не са били спуснати миналата нощ!

— Да... Предполагам, че затова мис Сейнтклеър е видяла така ясно светлината.

— Миналата нощ имаше луна. Питам се как не сте видели мадмоазел Сейнтклеър от мястото си, щом сте били срещу прозореца?

— Предполагам, че сме били погълнати от играта. Такова нещо не ни се е случвало преди.

— Почти ви вярвам, мадам. И ще мога да ви успокоя. Мадмоазел Сейнтклеър си отива утре.

— О! — Лицето на добрата дама се проясни.

— Желая ви всичко най-добро, мадам.

Една прислужница чистеше стълбите, когато излязохме през входната врата. Поаро я запита:

— Вие ли почистихте обувките на младата дама, която е горе?

Момичето поклати глава.

— Не, сър — отвърна то. — Не мисля, че те са били чистени.

— Кой ги е почистил тогава? — попитах аз Поаро, като тръгнахме по пътя.

— Никой. Не е имало нужда да бъдат чистени.

— Аз допускам, че ако вървиш по пътека в хубава нощ, няма да си изцапаш обувките. Но след дълго ходене сред висока трева в градина те ще се измърсят и изцапат.

— Да — каза Поаро със странна усмивка. — В този случай, съгласен съм, те ще бъдат изцапани.

— Но...

— Имайте половин час търпение, приятелю. Връщаме се в „Мон Дезир“.

Икономът се учуди на новата ни поява, ала не възрази, когато пожелахме да влезем отново в библиотеката.

— Хей, това не е прозорецът, който ни интересува, Поаро! — извиках аз, когато той се отправи към прозореца, който гледаше към алеята за коли.

— Не мисля така, приятелю. Гледайте тук. — Той посочи лъвската глава. На нея имаше слабо, обезцветено петно. После насочи пръста си към едно подобно петно върху излъскания под. — Някой е ударил Рийдбърн с юмрук между очите. Рийдбърн е политнал назад и се е ударил в тази изпъкнала част на мрамора, а после се е свлякъл на пода. След това е бил извлечен по пода до *другия* прозорец и оставен там, но не под същия ъгъл, както заяви и лекарят.

— А защо? Това изглежда напълно излишно.

— Напротив, много е необходимо. Освен това то е ключът към установяване самоличността на убиеца... макар че всъщност той не е имал намерение да убива Рийдбърн, затова едва ли е уместно да го наричаме убиец. Той навярно е много силен мъж!

— Защото е влачел тялото по пода?

— Не съвсем. Случаят е интересен. Ала аз почти се показах идиот.

— Искате да кажете, че случаят е приключен, че знаете всичко?

— Да.

Един спомен ме порази.

— Не — извиках аз. — Има нещо, което не знаете!

— Какво е то?

— Не знаете къде е липсващият поп спатия!

— А! О, това е смешно! Това е много смешно, приятелю!

— Защо?

— *Защото тази карта е в джоба ми!* — Той извади попа спатия с енергично движение.

— О! — възкликнах аз унило. — Къде го намерихте? Тук?

— Няма нищо сензационно в тази карта. Тя просто не е била извадена с другите карти. Беше си в кутията.

— Хм! Въпреки това тя ви подсети, нали?

— Да, приятелю. Дължа моите почитания на негово височество.

— И на мадам Зара!

— А, да... също и на дамата.

— Какво ще правим сега?

— Ще се върнем в града. Но преди това трябва да разменя няколко думи с една дама от Дейзимийд.

Вратата ни отвори същата малка прислужница.

— Всички са на обед, сър... с изключение на мис Сейнтклеър, а тя си почива.

— Ще бъда доволен, ако мисис Огландър ми отдели няколко минути. Ще я повикате ли?

Поканиха ни да чакаме в гостната стая. На минаване зърнах в столовата измежду останалите двама едри, солидни на вид мъже — единият с мустаци, а другият и с брада.

След няколко минути мисис Огландър дойде при нас и изглежда въпросително Поаро, който се поклони.

— Мадам, ние в нашата страна се отнасяме много вежливо и с голямо уважение към майката. *La mere de la famille*^[4] е всичко за нас!

Мисис Огландър погледна много учудено при тези встъпителни думи.

— Точно поради тази причина се върнахме... да успокоим тревогите на майката. Убиецът на мистър Рийдбърн няма да бъде открит. Не бива да се боите. Еркюл Поаро ви казва това. Прав съм, нали? Или по-скоро трябва да успокоя съпругата?

Настъпи моментна пауза. Мисис Огландър като че изучаваше Поаро с очи. А после изрече спокойно:

— Не зная как научихте това... но да, вие сте прав.

Поаро важно кимна:

— Това е всичко, мадам. Но не се чувствайте неудобно. Вашите английски полицаи нямат очите на Еркюл Поаро. — И почука семейния портрет на стената с нокът.

— Някога сте имали и друга дъщеря. Тя мъртва ли е, мадам?

Отново настъпи пауза, през която мисис Огландър пак бе насочила очи към Поаро. После отговори:

— Да, тя е мъртва.

— А! — възкликна бързо Поаро. — Трябва да се прибираме в града. Позволете ми да върна попа спатия в колодата. Той беше единствената ви неволна грешка. Разбирате, че да се играе бридж цял час и нещо само с петдесет и една карти... това ще е невероятно за всеки, който има поне малка представа от играта! *Bon jour!*

— А сега, приятелю — каза Поаро, докато вървахме към гарата, — всичко вече ви е ясно, надявам се!

— Нищо не ми е ясно! Кой уби Рийдбърн?

— Джон Огландър — син. Аз не бях съвсем сигурен дали това е бащата или синът, но се спрях на сина като по-силен и по-млад от двамата. Убиецът трябваше да бъде един от тях поради прозореца.

— Защо?

— Има четири изхода от библиотеката — две врати, два прозореца, но очевидно един е достатъчен. Три изхода водят към фасадата, пряко или не. Трагедията е трябвало да се разиграе на задния прозорец, за да изглежда, че Валери Сейнтклеър е дошла случайно в Дейзимийд. Фактически обаче тя припада и Джон Огландър я пренася на гръб до другата къща. Затова аз казах, че той трябва да е силен мъж.

— Значи те са отишли дотам заедно?

— Да. Помните ли колебанието на Валери, когато я попитах дали не се е страхувала да върви сама? Джон Огландър е бил с нея... което никак не се е понаравило на Рийдбърн, както предполагам. Те са се скарали и навярно някаква обида, отправена към Валери, е накарала Огландър да го удари. Останалото знаете.

— Но защо са играли бридж?

— Бриджът изисква четирима играчи. Един прост факт като този поражда много убедително доказателство. Кой ще предположи, че в онази стая са били само трима играчи цялата вечер?

Аз се озадачих още повече.

— Има нещо, което не разбирам. Какво общо имат семейство Огландър с танцорката Валери Сейнтклеър?

— О, аз пък се учудвам, че не виждате връзката. А гледахте достатъчно дълго портрета на стената — по-дълго от мен. Другата дъщеря на мисис Огландър може да е мъртва за своето семейство, но светът я познава като Валери Сейнтклеър!

— Какво?

— Не забелязахте ли приликата в момента, в който видяхте двете сестри заедно?

— Не — признах аз. — Само си помислих колко необикновено различни са те.

— Това е, защото сте прекалено романтичен, драги ми Хейстингс. Чертите на двете сестри са почти еднакви. Косите и лицата

им имат еднакъв цвят. Интересното тук е това, че Валери се срамува от семейството си, а семейството ѝ се срамува от нея. Но въпреки всичко, в момент на опасност, тя се обръща за помощ към брат си и когато изпаднал в беда, те всички се държат един за друг по забележителен начин. Силата на семейството е вълшебно нещо. Всички в това семейство са готови да действат. Ето откъде Валери е взела артистичния си талант. И аз като принц Пол вярвам в наследствеността! Тези хора успяха да заблудят *мен*! Но една щастлива случайност и коварният въпрос, зададен на мисис Огландър, с който аз я принудих да влезе в противоречие с твърдението на дъщеря си за местата им на масата за бридж, осуети опасността семейство Огландър да спечели срещу Еркюл Поаро.

— Какво ще кажете на принца?

— Това, че Валери не би могла да извърши престъплението и че се съмнявам онзи скитник да бъде открит някога. А също и да предаде почитанията ми на Зара. Какво странно съвпадение е това! Мисля, че трябва да наречем тази малка история „Приключението с поп спатия“. Как мислите, приятелю?

---

[1] Брак на лице от монархичен род с лице от немонархичен род, при който лицето с неравен ранг и децата не придобиват титла и наследствени права — Бел.прев. ↑

[2] Убеден съм в това (фр.) — Бел.прев. ↑

[3] Семейството (фр.). — Бел.прев. ↑

[4] Майката в семейството (фр.) — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.